

Tematiske satsinger i utlysning med frist 1. juni 2022 kl. 12:00

Det legges til rette for søknad på fire ulike tematiske innretninger:

- Spillvarmeutnyttelse
- Elektrifisering av fossilt drevne mekaniske arbeidsprosesser med energiresultat
- Utskifting av eldre store pumper (nedre grense 250 kW) til nye med styring og regulering
- Batteripakke og ny landstrøm der batteri bidrar til å redusere belastningen på nett og på land. Temaet gjelder tiltak på fôrflåte.

Målsettingen er at det på dette støtteprogrammet skal kunne gjennomføres effektiv saksbehandling og uten å etterspørre utfyllende informasjon fra søker. Mangelfullt utfylte søknader vil derfor avvises.

For utfylling av søknaden anbefales det å benytte seg av Enovas veiledere for utfylling ([investeringsstøtte](#), [utredingsstøtte](#)) slik at dere sikrer at dere svarer ut all informasjon som er nødvendig for å behandle søknaden.

NB: For prosjekter med omsøkt støtte fra og med 3 millioner kroner må det legges ved en prosjektbeskrivelse i tråd med Enovas [mal for prosjektbeskrivelse](#) for dette programmet. Tekstboksene kan da svares ut ved å henvise til prosjektbeskrivelsen.

Tema 1: Spillvarmeutnyttelse

Industrien har mange varmestrømmer som kan utnyttes til varme- eller kraftformål, men som i dag går til spille. Enova ønsker å stimulere til økt utnyttelse av spillvarme, med hovedvekt på økt utbredelse av teknologi og løsninger som har overføringsverdi utenfor den enkelte bedrift, og som har potensiale til å kunne etablere seg i markedet uten støtte på sikt.

Vi er åpne for alle former for energigjenvinning som innebærer at overskuddsvarme som ellers går til spille kan utnyttes til oppvarmingsformål i virksomheten – det være seg prosess eller romoppvarming. I 2022 åpner vi nå også for at overskuddsvarme kan leveres til nærliggende virksomheter. Forretningscase og hvem som vil ha ansvar for drift og vedlikehold av de eksterne delene må da beskrives. Omsøkte kostnader må belastes søker.

Dette temaet gjelder også dersom prosjektet medfører reduksjon av kvotepliktige utslipp eller utløsning av frikvoter (inntekter fra kvotebesparelser skal da inntektsføres i prosjektets kontantstrøm).

Enova gir ekstra bonus i rangeringskriteriene til:

- varmpumper som benytter spillvarme som innsatsfaktor for å levere høytemperaturvarme (>80 °C)
- varmpumper der arbeidsmediet har GWP under 100. Prosjekter som benytter naturlige arbeidsmedier (f.eks. CO₂ eller NH₃) vil bli særlig prioritert.
- kraftproduksjon fra spillvarmekilder ned mot 60-70 °C
- prosessintegrasjon eller annen utnyttelse av varme inn i en produksjonsprosess
- at energien som gjenvinnes i hovedsak (mer enn 60 %) føres tilbake i prosessen, kun i begrenset grad til bygningsoppvarming
- deling av overskuddsvarme som gir økt energifleksibilitet og reduserte effektuttak.

Prosjekter med store investeringer i infrastruktur henvises til program for fjernvarme. Særlig innovative prosjekter kan søke programmet Fullskala innovativ energi- og klimateknologi.

Tema 2: Elektrifisering av fossilt drevne, mekaniske arbeidsprosesser

Enova ønsker å stimulere til erstatning av fossil energi med klimavennlige alternativer, det vil si utstyr i stasjonær bruk der fossilt drevet maskineri kan erstattes av helelektriske løsninger. Dette gjelder også stasjonære anleggsmaskiner der utstyret kobles direkte på nett (kjøretøy og gravemaskiner kan søke programmet for «Energi- og klimatiltak i landtransport»).

Prosjekter som støttes vil typisk kunne være:

- knusere for stein
- kverner for trevirke
- annet anleggsutstyr som er dieseldrevet

Husk å oppgi dagens forbruk av fossilt brensel i beskrivelsen av prosjektet (i liter eller m³), samt gjerne effektstørrelse og driftstimer for den nye løsningen. Det kan kun søkes støtte til helelektrisk utstyr som knyttes til nett, ikke hybride løsninger.

NB! Selve den fysiske maskinen/utstyret må utgjøre den vesentlige delen (mer enn 60 %) av kostnadene. Det er ikke anledning til *kun* å søke støtte til infrastruktur.

Tilgjengelighet til strøm og nettkapasitet må kunne synliggjøres ved søknad.

Anleggsbidrag som ikke er avskrivbart, kan ikke tas med i kostnadsgrunnlaget.

Tema 3: Utskifting av eldre store pumper (nedre grense min. 100 kW) til nye med styring og regulering.

Eldre store industrielle pumper har et unødvendig stort forbruk av energi, mye pga. dårlig eller manglende muligheter for styring og regulering. Enova ønsker nå å gi ulike virksomheter muligheten til å investere i nye elektriske motordrevne systemer (EMDS) for pumpeløsninger i sin prosess, der disse er utstyrt med dagens moderne frekvensstyring og reguleringsmuligheter. Det er allment akseptert at effektivitetsforbedringen og de påfølgende energibesparelsene i EMDS kun kan oppnås med et integrert system bestående av godt tilpassede og høyeffektive enkeltkomponenter som drives i henhold til nødvendig belastning på en effektiv måte.

Krav til nye pumpesystem på dette temaet:

- Minimum IE4-standard i nedre effektklasse
- For pumper over 200 kW kan IE3 standard godtas
- I de tilfeller der det er pumpe av nyere dato som vurderes skiftet ut, dvs. nyere enn 10 år siden installering, kan vi godta hele kostnaden med pumpe. For pumper som er mer enn 10 år gamle, er det merkostnaden mellom IE1 og den valgte løsningen som kan legges til grunn som merkostnad. Alder må kunne dokumenteres.

Kun løsninger med effektregulering støttes, og i søknaden må det redegjøres for hvordan dette ivaretas.

Minimumskravene for redusert energibruk gitt i programkriteriene for støtteprogrammet må kunne oppfylles.

Tema 4: Batteripakke og ny landstrøm der batteri bidrar til å redusere belastningen på nett og på land.

For havbruksnæringen er store klimagassutslipp knyttet til dieselaggregater som produserer strøm for fôrflåtene og til dieseldrevne driftsfartøy. Elektrifisering av havbruksnæringen gjennom landstrøm og batterier er det tiltaket som vil gi de største kuttene i direkte klimagassutslipp fra oppdrettslokalitetene. Enova ønsker å stimulere til reduksjon eller erstatning av fossil energibruk i havbruk, samt at nyetablering av landstrøm skjer med redusert belastning på strømnettet.

Enova inviterer til denne søknadsfristen til søknader på Batteripakke og ny landstrøm der batteri bidrar til å redusere belastningen på nett og på land.

Husk å oppgi dagens forbruk av fossilt brensel i beskrivelsen av prosjektet (i liter eller m³).

I Tema 4 kan søker med lokaliteter som kun har energiforsyning fra dieselaggregat i dag, få støtte til å legge landstrøm til lokaliteten om landstrøm etableres sammen med batteripakke. Dette tiltaket bidrar til å eliminere dieselforbruket på lokaliteten, samtidig som det reduserer belastningen på det lokale kraftnettet i områder der kapasiteten er begrenset.

Anleggsbidrag som ikke er avskrivbart, kan ikke tas med i kostnadsgrunnlaget.

NB: Det må beskrives status for dialogen med nettselskapet ved søknad. Tilgjengelighet til strøm og nettkapasitet må synliggjøres. Dersom dette ikke fremgår av søknaden vil den bli avvist.

Oppgradering av eksisterende landstrøm støttes ikke under denne utlysningen.